

VEGÅRSHEI KOMMUNE

KOMMUNEDELPLAN

SKOGBRUK

**Godkjent av kommunestyret 04.02.97
(K-sak 9/97)**

1. INNLEDNING	4
1.1. FORMÅL OG HENSIKT MED PLANARBEIDET	4
1.2. PLANGRUNNLAGET	4
1.3. ORGANISERING AV PLANARBEIDET	4
2. SKOGBRUKETS AREALINTERESSER	5
2.1. RESSURSGRUNNLAG	5
2.1.1. SKOGAREAL OG EIERFORHOLD I VEGÅRSHEI	5
2.1.2. TILVEKST OG AVVIRKNING	5
2.2. FORVALTNINGA AV SKOGAREALA	6
2.2.1. GENERELT	6
2.2.2. AVGANG AV SKOGAREAL	7
2.2.3. TILGANG PÅ SKOGAREAL	7
2.3. SKOGENS FLERSIDIGE FUNKSJON	8
2.3.1. VILTBIOTOPER/BIOLOGISK MANGFOLD	8
2.3.2. FRILUFTSLIV	8
2.3.3. KULTURMINNER I SKOG	9
2.3.4. SPESIELLE ELLER STORE TRÆR	10
3. HOVEDPLAN FOR SKOGSVEGER	10
3.1. BILVEGNETTET I KOMMUNEN	10
3.1.1. TILSTANDSVURDERING	10
3.1.2. BEHOV FOR TILTAK	11
3.2. VURDERING AV BEHOVET FOR NYE SKOGSVEGER	12
3.2.1. FORSLAG TIL NYE SKOGBILVEGER	13
3.2.2. NYE TRAKTORVEGER	14
3.3. STATUS FOR PLANLAGTE VEGPROSJEKT	14
4. HANDLINGSPLAN FOR SKOGBRUKET I VEGÅRSHEI	15
4.1. STATUS OG UTVIKLINGSTREKK	15
4.1.1. RESSURSGRUNNLAG/RESSURSENTNYTTELSE	15
4.1.2. INVESTERINGER	16
4.1.3. EIERFORHOLD/EIENDOMSSTRUKTUR	18
4.1.4. SYsselSETTING OG NÆRINGSUTVIKLING	18
4.1.5. MILJØMESSIGE FORHOLD	19
4.2. MÅL OG VIRKEMIDLER	20
4.2.1. RESSURSENTNYTTELSE	20
4.2.2. INVESTERINGER	21
4.2.3. EIERFORHOLD/EIENDOMSSTRUKTUR	21
4.2.4. SYsselSETTING - NÆRINGSUTVIKLING	21
4.2.5. MILJØMESSIGE FORHOLD	22
4.3. INFORMASJON	22

5. KONKRETE TILTAK - STRATEGIER **23****5.1. AREALFORVALTNING** **23****5.2. NÆRINGSUTVIKLING** **23**

1. INNLEDNING

1.1. Formål og hensikt med planarbeidet

Landbruksdepartementet anbefalte i St. prp. nr. 8 (1992-93) «Landbruk i utvikling», å utarbeide tiltaksretta miljø- og ressursplaner for landbruket i den enkelte kommune. Stortinget ga i Innst. S. nr. 92 (1992-93) si tilslutning til opplegget.

Landbruksdepartementet legger stor vekt på at hensynet til ei bærekraftig utvikling blir innarbeidet i all samfunnsplanlegging og sektorpolitikk. Dette blir også understreka i formålet til den nye kommuneloven (§ 1). Dette betyr at plan- og sektormyndigheter i sterkere grad enn tidligere må samordne sin innsats, slik at mål og strategier innen ulike sektorer settes inn i en samfunnsmessig helhet.

Plan- og bygningslova trekker opp hovedlinjene for arealbruken, og gir hjemmel for kommunale myndigheter til å avgjøre hva de enkelte arealer skal brukes til. Avgjørelsen har rettslig binding. Kommunens disposisjoner kan få innvirkning på produksjonsgrunnlaget og utviklinga i landbruksnæringa. Verdifulle arealer kan sikres eller gå ut av produksjon.

Den tiltaksretta planlegginga i skogbruket skal ha som mål å fremme aktivitet og stimulere til tiltak som er rasjonelle for den enkelte skogeier, og for utviklinga i næringa. I tiltaksplanlegginga legger man til grunn at det er den enkelte eier som er beslutningstaker, og som sjøl må vurdere om et skogområde gir grunnlag for økonomisk og bærekraftig skogbruk.

Oversiktsplanen skal inneholde en arealdel og et handlingsprogram for skogbruket i kommunen. Arealdelen inneholder en oversikt over skogbrukets arealinteresser, og en hovedplan for skogsveger som viser de eksisterende, samt aktuelle nye veger.

1.2. Plangrunnlaget

Planen er utarbeida med bakgrunn i kjent informasjon om skogressurser og skogtilstand i kommunen. Data om skogressursene foreligger i form av en områdetakst som omfatter hele skogarealet. Taksten er utført i 1990-91.

Kommuneplanens arealdel, samt oversikt over verna områder fra Fylkesmannens miljøvernnavdeling, er andre kilder som er benytta.

1.3. Organisering av planarbeidet

Planarbeidet ble igangsatt i 1993, med skogbrukssjefen som koordinator. Skogeierlag og de mest aktuelle skogeierne ble tilskrevet og anmoda om å komme med innspill til planprosessen. Tidligere skogbrukssjef i kommunen, nå fylkesskogmester Jens Arild Kroken har gitt nyttig informasjon og kommet med forslag under heile planfasen. Fylkesskogmester Petter Utklev har som ansvarlig for planprosessen hos Fylkesmannen tilrettelagt plan- og kartdel.

2. SKOGBRUKETS AREALINTERESSER

2.1. Ressursgrunnlag

Landbrukets arealinteresser framgår av kommuneplankartet som LNF-områder. Det alt vesentligste av disse er skogsmark av ulik verdi (bonitet). Produktivt skogareal er beregnet til 254 km², og utgjør derved ca 71% av kommunens totalareal.

2.1.1. Skogareal og eierforhold i Vegårshei

Tabell 2.1

Areal	km ²
Kommunens totalareal	356
Produktiv skogareal	254
Jordbruksareal	4

Tabell 2.2

Eierforhold	
Antall skogeiendommer >25 da	204
Gjennomsnittsareal pr. eiendom	1250
Privat skog, arealandel	98
Offentlig eid skog, arealandel	2

Kilde: Nidarå Tømmerslags takst 1991, Landbrukstellinga 1989.

2.1.2. Tilvekst og avvirkning

Tabell 2.3

	m ³ / år
Skogarealets produksjonsevne	85.000
Nyttbar tilvekst	49.000
Avvirkningsmålsetting	50.000

Kilde: Nidarå Tømmerslags takst 1991

Tabell 2.4

Avvirkning		1991	1992	1993	1994	1995
Årlig avvirkning,	m ³	46.069	40.912	50.011	38.964	44.065
Bartretømmer,	m ³	40.436	36.401	44.900	36.218	40.729
Lauvtretømmer,	m ³	5.633	4.511	5.111	2.746	3.336
Årlig salgsverdi	mill. kr.	16,36	13,17	14,21	11,94	16,81

Kilde: Årsmeldinger skogbruksetaten.

2.2. Forvaltninga av skogareala

2.2.1. Generelt

Skogbruk er en virksomhet som er langsiktig. Et omløp, dvs. tida fra frøet spirer til samme treet kan felles, måles i intervaller på 60-150 år.

Forvaltninga av skogareala innen LNF-området reguleres av skoglova. Kommunen er skogoppsyn i første instans.

Skoglovas virkemidler er begrensa i den forstand at lova ikke hjemler rett til inngrep eller pålegg som er uforenlig med at framtidig drift av området kan skje «regningssvarende».

Andre verdier enn skog som måtte finnes i et område, kan ikke gjennom skoglova gis en beskyttelse som overskrider kravet om «regningssvarende drift» av området. Vurderes disse verdier samfunnsmessig være så store, eller bli uakseptabelt skadelidende ved «regningssvarende skogsdrift», må annet lovverk benyttes i arealforvaltninga.

Begrensinga i lovas virkeområde forhindrer likevel ikke at all næringsvirksomhet i LNF-området er forplikta til å følge skoglovas sentrale bestemmelser om tilpasning til natur - miljø - og friluftsliv. For næringsvirksomhet er det en betydelig utfordring å kunne kombinere økonomiske - med hensyn til andre arealinteresser. I de seinere år er fokus i langt sterkere grad enn før, retta mot hvordan denne kombinasjonen gjennomføres/lor seg gjennomføre.

Et helt sentralt virkemiddel i skoglova er skogavgiftsordninga, dvs. en tvungen avsetning av midler beregna av avvirkingas bruttoverdi. Forskrift for bruk av skogavgift håndheves av kommunen som skogoppsyn, og bruken er stort sett begrensa til langsiktige investeringer i skog. (skogkultur og veger).

Den enkelte skogeier utøver næringsvirksomhet på sin eiendom, i prinsippet etter «frihet under ansvar».

Det er en rekke faktorer som påvirker driftsform og intensitet. Vesentligst synes eiendommens størrelse (betydning som inntektskilde) å være, dernest kommer faktorer som tømmerpris, aktuell skogtilstand, arealets tilgjengelighet og eiers tilknytning til eiendommen. Også ramme-betingelsene samfunnet setter for virksomheten, den aktuelle skogpolitikken, har betydning.

Det er i de siste par tiår bevilga betydelige beløp som tilskott til å utarbeide skogbruksplaner for den enkelte eiendom. Planen gir beslutningstakeren et bedre grunnlag for å stille opp målsettinger for drifta, herunder også å innarbeide hensyn til natur, - miljø og friluftsliv.

De til nå omtalte forvaltningsprinsipper er generelle, dvs. at de fullt ut er gyldige for Vegårshei. Kommunen har ikke andre spesielle forvaltningsregler for skogbruket. LNF-arealet i kommunen er inndelt i to soner, men dette har ikke hatt betydning for forvaltninga av skogbruksareala. (Soneinndelinga i LNF-sone I og sone II fastsetter i kommuneplanen ulike regler for spredt bolig- og ervervsbebyggelse, begrunna med ulike verdier som natur - landskaps - og friluftsliv-kvaliteter.)

Generelt er tilstanden på skogareala i Vegårshei prega av at skogbruksnæringa har stått meget sterkt, og ressursene er godt utnytta gjennom flere generasjoner. Få kommuner har en høyere

avvirkning både målt pr. arealenhet og pr. innbygger enn Vegårshei. Dette gjenspeiles i næringas betydning for kommuneøkonomien. De nevnte faktorer som regulerer den enkelte skogeiers skogbruksaktivitet, kombinert med naturgitte topografiske forhold (småkupert med kort synsvidde) gir en stor variasjon i skogbildet.

2.2.2. Avgang av skogareal

A. Oppdyrkingsformål

Nydyrkinga i kommunen er nå lik null. Vegårshei har lite areal egna for oppdyrking. Situasjonen for jordbruket framover gjør at spørsmålet om omdisponering av skogsmark til jordbruksformål neppe vil bli aktuelt.

Generelt har kommunen inntatt ei liberal holdning til slik omdisponering.

B. Utbyggingsformål

Vegårshei har sammenligna med andre kommuner hatt få og små utbyggingsbehov. I den grad konflikt mot skogbrukets arealinteresser har oppstått, er dette knytta til alternativ lokalisering, og ikke som et enten skogbruk eller utbygging - valg.

Skogbrukinteresser har f.eks. generelt underordna seg ønske om spredt boligbygging. Det synes ikke å ligge an til forandringer her i nærmeste framtid.

C. Verneformål

Det er i Vegårshei kommune verna to myrreservater, Jåvnes og Våje, tils. ca. 430 da.

I disse reservater er det også tatt med randsoner av produktiv skog, i svært begrensa omfang.

Heile skogarealet i kommunen ligger under de høydenivå som for fylket er vedtatt som vernskoggrenser mot fjellet.

Kommunen har ingen barskogreservater, eller andre området verna etter særlover (naturvernlov, kulturminnelov, viltlov eller friluftslav). Eventuelle nye verneforslag må gjennom en høringsrunde. Det er ikke signalisert ønske/behov for nye verneområde, så langt kommunen bekjent.

2.2.3. Tilgang på skogareal

A. Drenering av myr/våtmark

I løpet av etterkrigstida ble det i Vegårshei grøfta ca. 8.000 da myr eller vass-sjuk skogsmark, seinere også delvis tilplanta. I ettertid må det erkjennes at mye av dette arbeidet ikke har svart til forventningene. Årsakene er at tiltaket ble mangelfullt utført, at næringsinnholdet i myra var for svakt, og/eller at vedlikeholdskostnadene ble for store. Dette har ført til at det idag praktisk talt ikke forekommer grøfting med tanke på økt skogproduksjon.

B. Gjengroing/tilplantning av dyrka mark

Etter landbrukstellinga i 1989 har Vegårshei ca. 4.600 da dyrka mark, av dette ca. 2.850 da i drift. Arealet med dyrka mark var til sammenligning ca. 6.100 da i 1949.

Når vi veit at det i samme tidsintervall foregikk noe nydyrking (anslagsvis 100 da.), vil det si at vi idag har ca. 3.300 da tidligere jordbruksareal som gradvis vil gå over til skogsmark. Disse areala er normalt høg-produktive. De er derfor svært interessante i virkesproduksjon - sammenheng.

Samtidig representerer de kulturminner/kvaliteter som kombinert med nærhet til bomiljø, betenkliggjør ei ensidig skogbruksmessig utnytting. Fra ukritisk tilplanting av slike areal med gran, er målsettinga idag i større grad å bevare arealets preg av åpenhet ved å satse på naturlig etablerte lauvtrær.

2.3. Skogens flersidige funksjon

Det blir i dette avsnittet pekt på de mest aktuelle funksjoner skogen i Vegårshei har utover den næringsmessige virkesproduksjon.

2.3.1. Viltbiotoper/Bilogisk mangfold

Skogen er tilholdssted for en rekke fulge- og dyrearter. Noen er stedbundne til spesielle lokaliteter, andre finnes tilfeldig over hele eller deler av kommunen, mens atter andre bare registreres på streif eller trekk-ruter.

Størst allmen interesse knytter det seg til de jaktbare arter, særlig hjortevilt som elg og rådyr, og til storfugl/orrfugl.

Det er hevet over tvil at skogbehandling i form av flatehogst med påfølgende mye oppslag av lauv, har vært hovedårsaken til en sterk økning i hjorteviltbestandene. Årlig uttak av elgkjøtt er f.eks. 6-8 dobla i 30-årsperioden 1965-95, til ca 125 kg/1000 da. Det er også sannsynlig at hogstforma har hatt avgjørende betydning for nedgangen i storfugl/orrfuglbestanden ved at leik-lokaliteter er snauhagd og at det er blitt mindre med glissen barskog. Økningen i beverbstanden kan nok også i stor grad tilskrives skogbehandlinga. (Meir lauvvirke, samt drenering av myrer og kjerr.)

Rio-konvensjonen om biologisk mangfold som Norge har slutta seg til, har som mål å bevare artsmangfoldet og det genetiske mangfoldet gjennom vern og bærekraftig bruk. Av 33.000 plante- og dyrearter i Norge er ca. 2/3 av disse knytta til skog.

Skogen, dens vern, bruk og utvikling, vil derfor ha avgjørende betydning for mange av disse arters livsvilkår.

2.3.2. Friluftsliv

I dette begrepet skjuler det seg en rekke aktiviteter. Grensa mot det som må betegnes som næringsvirksomhet, kan være flytende, men stort sett faller det meste av menneskelig aktivitet i - og bruk av naturen i rekreasjonsøyemed inn under begrepet.

Jakt og fiske, bær- og soppstaking har i tillegg karakter av nytteaktiviteter, idrettsarrangement har konkurransemomentet, mens turgåing gjerne har et sosialt aspekt.

Vegårshei kommune er i landsammenheng tynt befolka (5-6 pers/km²). Det betyr at det er rikelig plass til å utfolde seg i friluftslivet.

Tendensen synes å være en nedgang i uorganisert friluftslivsaktiviteter på bekostning av større utfoldelse der aktiviteter er organisert og styrt mot et avgrensa område.

Mindre skogs/utmarksområder som er sikra for allmenheten gjennom kjøp er Langøya, Pungen og Høl. Kommunen har langsiktige leieavtaler for skiløypetraseer i tilknytning Vegårshei Ski og Aktivitetssenter.

Den aktuelle skogbehandlinga kan ikke ses å ha påverka utviklinga, bortsett fra at vegbygging har åpna større områder for grupper som tidligere var avskåret fra disse (folk med handicap, eldre mennesker etc.) Dette har delvis skjedd på bekostning av andre gruppers ønske om friluftsliv i urørt natur. Kommunen har ingen bestem-melser/virkemidler som regulerer adkomsten til private skogsveger. Flere av disse er stengt med bom hele eller deler av året.

2.3.3. Kulturminner i skog

Menneskelig aktivitet og bruk av naturen har opp gjennom alle tider hatt som hovedmål å sikre sin egenarts eksistens. Sterkest kommer dette naturligvis til uttrykk i og ved bostedet, (hus, tun, jordbrukslandskapet osv.) men også skog- og utmark bærer sitt tydelige preg av tidligere generasjoners kamp for tilværelsen. Mange av disse spora er idag hviska ut, eller oppfattes ikke av det moderne mennesket.

I dette avsnittet omtales bare noen få, som har direkte tilknytning til skogsdrift/utnytting av trevirke.

Fra 1665 og fram til begynnelsen av dette århundre (1909) ble det fra Vegårshei kommune levert trekol til jernutvinninga ved Nes Jernverk, og til Egeland verk (1705-1884). Det er beregna at årlige leveranser av trekol fra kommunen tilsvarte ei avvirking på ca. 20.000 m³. Utallige spor, ikke minst kolbonner og ferdseveger til/fra disse er i dag synlige fra den tida.

Etterhvert som det minka på de grove dimensjoner langs kysten, som følge av økt etterspørsel, spesielt til skipsbygging, fikk innlandsskogen økt verdi. Gjennom flere hundre-år ble det satsa betydelige ressurser på å gjøre vassdraga fløtningsbare. Som tydlige tegn på dette, finnes mer eller mindre godt bevarte damanlegg, skjermmer, senkinger, kanaler eller tømmerrenner i hovedvassdraga, og i så og si alle sidevassdrag det var mulig å regulere vannstanden i. Fellesfløtningsforeninger hadde ansvar for Storelva opp til Høl, Skjerka, Nærestad - og Ufsvatnvassdraget, øvrig fløtning var i privat (lokal) regi.

I nær tilknytning til vassdrag finner vi også de eldste spor etter sager. Drifta var her basert på vannkraft. Navn som Sagfossen, Sagvann etc. går igjen. I vårt århundre blei det mulig å løsrive plasseringa fra energikilda, og seinere også fra vassdraget. Rundt 1950 var det ca. 12 gårdssager i kommunen. I dag er fire mindre bygdesager periodevis i bruk.

Som følge av mer konsentrerte uthogster, avsetning for mindre tømmerdimensjoner, mer avsidesliggende drifter, og kanskje større krav til effektivitet, blei det oppført nye husvære eller satt i stand gamle utløer til skogshusvære med tilhørende egen stallbygning. Det fleste av disse er fra dette århundre, noen bygd så seint som på femti-tallet. «Drivarstauene» har idag mista sin funksjon, og flere har etterhvert forfalt.

Skogoppsynet i kommunen har et kart-sett (ØK 1:5.000) der kulturminner knytta til skogbruk er avmerka. Det vil være mulig å supplere dette med nye opplysninger i tida framover.

2.3.4. Spesielle eller store trær

I forbindelse med utarbeidelsen av denne oversiktsplanen, er skogeierne oppfordra til å beskrive spesielle eller store trær som de kjenner til står eller har stått i kommunen.

Vegårshei ligger eksempelvis i optimumssona for osp i Norge. Flere av de største grantrær er registrert på kyst-strekninga Larvik - Kristiansand. De opplysninger som er kommet inn er nedtegna, og lagt inn på samme kart-sett som for kulturminner.

3. HOVEDPLAN FOR SKOGSVEGER

3.1. Bilvegnettet i kommunen

Vegårshei kommune har et forholdsvis godt utbygd bilvegnett for tømmertransport, når en tar hensyn til alle kategorier av veger. Tabellen nedenfor viser offentlig og privat bilveg fordelt på bruksklasser (aksellast).

(Lengde i km)

	BK10	BKT8	BK8	BK6	SUM
Riksveger	33,6	9,6*			43,2
Fylkesveger	44,9	9,3		Ormsham.bru	54,2
Kommunale veger	31,9	25,7	2,6		60,2
Private bilveger	166,3**				166,3
SUM	276,7	44,6	2,6		323,9

*) Vinteraksellast BK10 (RV 417).

***) De godkjente vegene står automatisk i BK10.

3.1.1. Tilstandsvurdering

Virkestransporten har vanligvis denne flyten: Privat veg - kommunal/fylkeskommunal veg - riksveg. For det offentlige vegnettet er manglende bæreevne på deler av de kommunale vegene derfor en «flaskehals» for tømmertransporten. Andelen av veger som har redusert bæreevne utgjør h.h.v. 17 % og 47 % for fylkes- og kommunale veger. På slutten av 1980-tallet gjennomførte fylkeslandbrukskontoret, skogbruksetaten ei registrering av tilstanden på det private bilvegnettet. Registreringa er siden ajourført med kjente endringer fram til 1996.

Det blei bl.a. gitt ei vurdering av hvilke veger som er godkjent for tømmertransport. Ajourført resultat er:

Virkeslevering	Antall veger	Lengde (km)	Prosent (av lengde)
Godkjente veger	178	166,3	94
Ikke godkjente veger	15	10,1	6
Sum	193	176,4	100

Som det framgår av tabellen er 6 % av den totale lengda av skogsbilveger innafør

Vegårshei kommune pr. i dag ikke godkjent for tømmerlevering. Dette er et problem, men

det betyr ikke uten videre at skogområda rundt de aktuelle vegene er uten vegdekning. Tømmer fra disse områdene vil i dag måtte transporteres med redusert lass-størrelse (kippkjøring), traktor eller lignende over større avstander.

3.1.2. Behov for tiltak

Det må være et mål å få størstedelen av vegnettet opp i bruksklasse BK10. Dette vil gi både transportøkonomiske og miljømessige gevinster på sikt. Det betyr at de fylkeskommunale og kommunale vegmidler må prioriteres til forsterkningstiltak på eksisterende vegnett.

Ved registreringa av det private skogsbilvegnettet blei vegene delt i grupper; Alle veger som holder en forventa og akseptabel standard er plassert i gruppa «normalt vedlikehold». Veger der vedlikeholdet var forsømt er satt i gruppa «tyngre vedlikehold» (opprusting). Vegene som ikke holder standardkravene til skogsbilveg på grunn av forhold som liten bredde, manglende bæreevne eller lignende, er satt i gruppa «ombygging». Det må understrekes at dette er veger som krever ei fullstendig ombygging for å bli brukbare.

Behov for tiltak	Antall veger	Lengde (km)	Prosent (av lengde)
Normalt vedlikehold	143	138,7	79
Tyngre vedlikehold	23	12,0	7
Ombygging	27	25,7	14
Sum	193	176,4	100

Tabellen viser at det eksisterende skogsbilvegnettet i Vegårshei har svakheter, i det 21 % av veglengda ikke har tilfredsstillende standard.

Det er nedenfor tatt inn en oversikt over de veganlegg som anbefales ombygd. Vegnummeret i planen refererer seg til kartoversikten.

Veinr.	Veinavn	Lengde (km)	Veiklasse *	Tiltak
0912 139	Mørkedalsveien	0.80	III	Ombygging
0912 093	Hågliveien - Tjennstrandv.	1.30	X	Ombygging
0912 094	Kleivvannsveien	1.70	X	Ombygging
0912 143	Bråtenveien	1.60	X	Ombygging
0912 023	Kokåsmyrveien	0.50	X	Ombygging
0912 063	Gårdsvei til Flaten	1.20	X	Ombygging
0912 082	Pungåsveien	0.50	X	Ombygging
0912 089	Hunsvannsveien	2.90	X	Ombygging
0912 095	Kvernmyrveien	1.50	X	Ombygging
0912 135	Småsteinveien	0.50	X	Ombygging
	Sum ombyggingsveier	12.50	70,62%	
0912 050	Rugdemyrveien	1.20	III	Tyngre vedlikehold
0912 018	Hasseldalsveien	2.50	X	Tyngre vedlikehold
0912 085	Lauvsteveien	0.80	X	Tyngre vedlikehold
0912 152	Gardsvei Nordkjenn	0.30	X	Tyngre vedlikehold
0912 080	Skollenborgveien	0.40	X	Tyngre vedlikehold
	Sum opprustningsveier	5.20	29,38%	
	Totalt	17,7	100%	

* III: Helårs bilveg IV: Barmarks bilveg X: Ingen godkjent klasse

3.2. Vurdering av behovet for nye skogsveger

Landbruksdepartementet ønsker at det som ledd i oversiktsplanlegginga skal gjennomføres ei vurdering av behovet for nye skogsbilveger og viktige traktorveger. Vurderinga skal legge til grunn et langsiktig tidsperspektiv, jfr. tidshorisonten ved produksjon av skog. Eierne av de større skogeiendommene er i denne anledning bedt om å melde sitt framtidige vegbehov. Deres tilbakemelding har supplert forslaget som i det alt vesentligste er utarbeidd av tidligere og nåværende skogbrukssjef i kommunen. Skogbrukssjefene i nabo-kommunene blei også kontakta, for å avklare eventuelle samarbeidsprosjekt over kommunegrensene. Normalt vil et slikt prosjekt bli viderebehandla i den kommunen der vegen har sitt startpunkt.

Det framkom ikke behov for samarbeidsprosjekt i denne runden. Oversikten har konsentrert seg om framtidig bilvegbehov. Det står likevel åpent om noen av de foreslåtte vegtrasèene helt eller delvis istedet skal bygges som traktorveger. (Noen vegprosjekter er i utgangspunktet fastlåst til traktorveg, der hovedårsaken er stigningsproblem.) Vurderinga har vist at det er et stort behov for kortere og enklere traktorveger. Disse blir ikke tatt med i oversikten, men ligger i grunnlagsmaterialet for planen.

Hovedkriteriet for å anbefale nye vegprosjekter er ei lønnsomhetsanalyse der disse faktorer er avgjørende: Vegens kostnader, reduserte driftskostnader på hogstmoden skog i vegens dekningsområde, dekningsområdets framtidige virkesproduksjon og reduserte kostnader knytta til etablering og skjøtsel av ny skog i dekningsområdet. Der terrengforhold og markas bæreevne ikke muliggjør drift uten veg, vil kostnadsgrensa for veginvesteringer ligge høgt, helt opp mot området rotnetto. Areal som kan drives deler av året, over is eller ved god frost, kommer i ei mellomstilling. For areal som alltid kan terrengkjøres uten veg, vil nytteverdier av veg først og fremst være sparte transportkostnader.

3.2.1. Forslag til nye skogsbilveger

Aktuelle prosjekter har fått fortløpende nr. (jfr. kart). Tabellen viser veglengde, vegens dekningsareal, kalkulerte kostnader og ei byggeprioritering ut fra aktuell skogtilstand.

Veg nr.	Navn	Veglengde (km)	Dekningsareal (DA)	Kalkulerte kostnader (kr.)	Prioritet
1	Bjortjennvegen	1,45	900	435.000	2
2	Bjønnåsvegen	0,75	530	225.000	2
3	Timmeråsvegen	0,15	100	42.000	2
4	Londalsvegen	0,45	460	126.000	3
5	Stormyr-Espelandsmyr	2,00	880	763.000	3
6	Vålevann, vest	1,20	620	384.000	1
7	Bjormyrvegen	0,40	335	120.000	2
8	Orrenesvegen	0,35	280	105.000	3
9	Moripdalsvegen	0,85	770	246.500	2
10	Krekenvegen	2,10	3.440	672.000	2
11	Lyngvassvegen	3,00	2.380	930.000	3
12	Sautangvegen	2,10	1.770	630.000	3
13	Buholtlienevegen	0,90	920	247.500	1
14	Moltemyrvegen	1,00	580	310.000	1
15	Røylundvegen	0,90	815	270.000	2
16	Bakkeslåtta - Langkjerra	0,90	960	270.000	2
17	Donåsmyrvegen	0,80	640	240.000	2
18	Eskjedalsvegen	1,00	1335	300.000	3
19	Råsmyrvegen	0,90	690	270.000	1
	SUM	21,2	18.405	6.586.000	

Anlegg som er ført som 1. prioritet må ut fra skogtilstand realiseres i første 5-års periode. Anlegg med prioritet 2, kan utsettes noe i tid, men kan med fordel bygges nå. De anlegg som har fått 3. prioritet kan om ønskelig utsettes til neste 10-års periode.

De fleste vegforslaga er rene skogbruksveger. Veg nr. 8, nr. 10, nr. 11, og nr. 12 anbefales bygd for kombinasjonen skog - adkomst til eksisterende/planlagt fritidsbebyggelse. Veg nr. 5 anbefales bygd for kombinasjonen skog - gjennomgangsveg. Veg nr. 5, nr. 8 og nr. 12 kan ut fra eksisterende skogressurser ikke forsvares bygd som rene skogbruksveger. Det vil derfor være andre behov enn skogbrukets som eventuelt må utløse ei utbygging som planlagt. For veg nr. 5 har kommunestyret tidligere vist interesse for gjennomgangsvegen, men avslått gjennomføring av økonomiske årsaker. Veg. nr. 8 og nr. 12 er først aktuelle i forbindelse med fritidsbebyggelser.

3.2.2. Nye traktorveger

På forespørsel om framtidig vegbehov, blei det fra enkelte-grunneiere skissert ca. 54,5 km traktorveger. Grunneiere som svarte, representerte ca. 37% av skogarealet i kommunen. Det er ingen grunn til å anta at behovet på det resterende areal er forholdsmessig mindre. Dvs. at det kan bety et traktorvegbehov på ca 150 km.

Hovedsaklig utgjør forslaga på traktorveg enklere driftsveger, kortere strekninger og få fellesvegprosjekter. De terrengmessige inngrepa vil derfor være begrensa.

Et forsøk på å registrere eller kartfeste framtidig behov ville bli tidkrevende, lite oversiktlig og uansett ufullstendig.

Det er derfor valgt ikke å framlegge forslag, utover at det i endel bilvegsforslag vil være mulig å tenke alternativt traktorveg. Mottatte kartskisser over framtidig traktorvegbehov fra skogeiere ligger i grunnlagsmaterialet for planen.

3.3. Status for planlagte vegprosjekt

Oversiktsplan skogbruk er vedtatt som en kommunedelplan av kommunestyret. Planen har vært på en omfattende høringsrunde.

Vegprosjekt som er blitt med i den vedtatte kommunedelplanen er i kommuneplansammenheng «godkjent planlagt skogsveg.»

Vegforslaga inntegna på kommuneplankartet har ingen juridisk binding. (Skogsvegbygging reguleres ikke av Plan- og bygningsloven, men av Skogbruksloven).

Disse må på linje med nye (andre) skogsveganlegg meldes etter «forskrift om planlegging og godkjenning av skogsveger» før bygging kan startes.

Kommunal miljømyndighet og kulturminnemyndighet hos fylkeskommunen har uttalerett, og eventuell insigelsesrett i enkeltsaker etter gjeldende forskrift. Forskrifta er pr. d. under revisjon, men hovedlinjene vil bestå. Det betyr m.a. at ankesaker skal avgjøres av fylkeslandbruksstyret.

Veg nr. 3, 5, 8, 10, 11, 14 og 15, der noen av høringspartene har tatt sine forbehold, vil m.a.o. være sikra ei konkret vurdering, også av de miljømessige sider, dersom vegen søkes realisert.

At vegen er med i planen forenkler ei seinere godkjenning, men vanskeliggjør også vegutbygging som går på tvers av planforslaga.

4. HANDLINGSPLAN FOR SKOGBRUKET I VEGÅRSHEI

4.1. Status og utviklingstrekk

4.1.1. Ressursgrunnlag/ressursutnyttelse

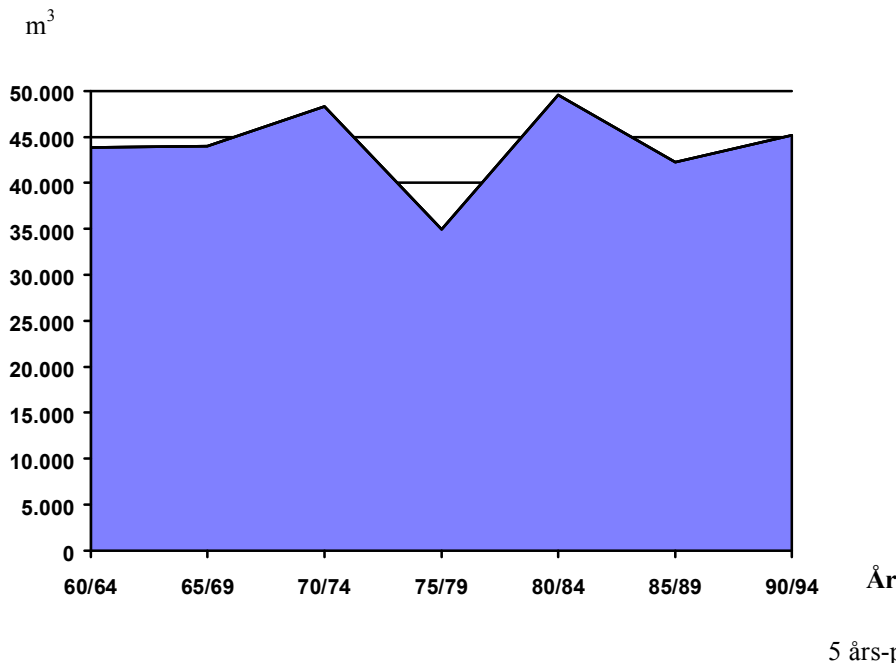
Siste taksttall for kommunen (1991) viser en nyttbar tilvekst på ca 49.000 m³. Balansekvantumet, dvs. det årlige hogstkvantum som kan tas ut, under gitte investeringsforutsetninger, uten at en seinere må redusere kvantumet, er beregna til ca. 51.000 m³.

Fordeling av stående kubikkmasse er h.h.v. 36% gran, 54% furu og 10% lauv, vesentlig osp, bjørk og eik.

Prosentvis uttak de siste 10 år er tilsvarende 53%, 37% og 10%.

Tabell 2.4 viser at avvirkingskvantum og bruttoverdi av omsatt virke har variert mye de siste åra. Figur 4.1 viser gjennomsnittsavvirking i fem-årsintervall fra 1960 til 1995.

Figur 4.1

En stor råteundersøkelse i 1992 viste at ca 22% av alle granstammer fra sluttavvirking i Vegårshei var angrepet av råte.

Avvirkingsnivået de siste ti-åra har ført til ei viss oppsparing av gammel skog. Ut fra sunnhetstilstand har det vært rett å prioritere hogst av gran og lauv. Når dette ikke har skjedd for lauvets vedkommende er hovedforklaringa prisnivået.

Areal nær veg har i samme periode hatt overavvirking, mens områder med dårlig eller ingen vegdekning har hatt betydelig oppsparing i virkesvolum.

4.1.2. Investeringer

Investeringer og en god ressursutnyttelse henger nøye sammen. Denne sammenhengen kan likevel være vanskeligere å få øye på i skogbruket kontra andre næringer. Forklaringa ligger i investeringens langsiktighet. Investeringer i skogkultur kan skjelden høstes før om 40-80 år. For den enkelte skogeier kan de lett oppfattes som ordinære drifts-utgifter.

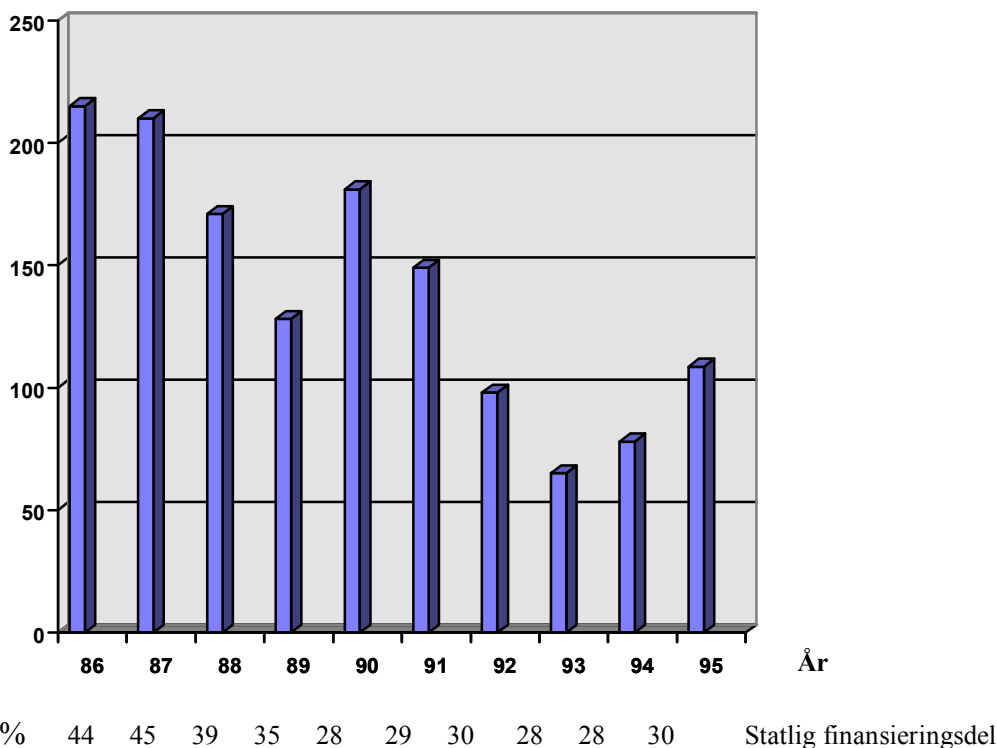
Statlige myndigheter tok på bakgrunn av resultatet av tidligere tiders rene høstings-skogbruk, i skoglova av 1932 inn bestemmelsen om tvungen avsetning til tiltak for å sikre ny skog (kulturavgift). Denne ordninga er seinere utvida til det vi idag kjenner, ei avsetningsplikt på fra 8 (5) % til 25% av bruttoverdien av alt omsatt tømmer (skogavgifta). Ordninga må sies å ha vært en suksess, og betegnes idag som

bærebjelken i den statlige styringa av investeringer i skogbruket. I tillegg ytes det statlige tilskott til en del av de samme investeringene. De statlige overføringene har blitt redusert de siste åra.

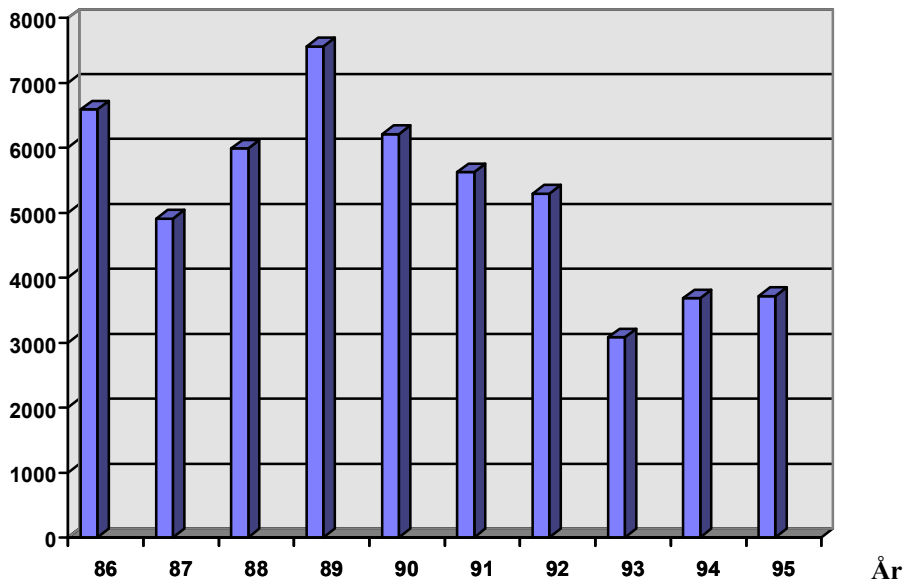
Diagramma som følger viser hva som er utført av de viktigste skogkultur- og veginvesteringer i Vegårshei-skogbruket i perioden 1986-95, og statlig finansieringsdel av disse.

Planting:

Antall planter
(1000 stk.)

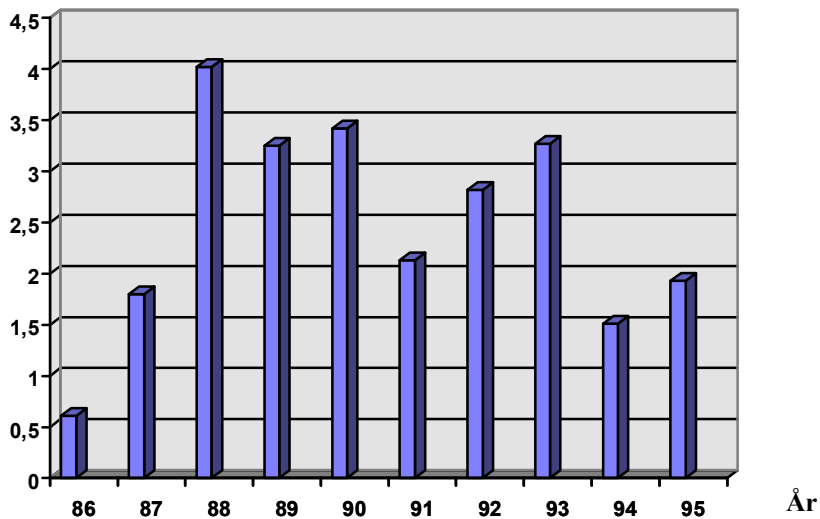

Etterarbeid

Antall
dekar

År	%	Statlig finansieringsdel
86	62	
87	64	
88	59	
89	48	
90	40	
91	45	
92	41	
93	38	
94	43	
95	54	

Vegbygging

mill.
kr.

År	%	Statlig finansieringsdel
86	44	
87	36	
88	42	
89	30	
90	32	
91	23	
92	28	
93	34	
94	35	
95	41	

*) I perioden 1989-93 ble det også gitt rentefrie investeringslån. Disse er ikke tatt med i beregninga av statlig finansieringsandel.

4.1.3. Eierforhold/eiendomsstruktur

Av 204 eiendommer registrert over 25 da prod. skog, eies 5 i sameie av to eller flere personer. Dette er en svært låg andel sammenligna med andre kommuner/distrikt. I de fleste områder der virkninger av sameier er undersøkt, har man konkludert med at denne eierform virker negativt på næringsaktiviteten. Fordi tallet på sameier i kommunen er så lite kan det ikke sies om så er tilfelle her. Det er likevel grunn til å være tilbakeholdende med å etablere nye sameier.

43 eiere har bosted utenfor kommunen. Dette tallet har holdt seg nokså konstant over lengre tid. For trivsel og bevaring av et skogbruksmiljø, mener de fleste at det er viktig med ei så nær tilknytning mellom eier og eiendom som mulig, dvs. å bo på bruket eller i bygda. Med forholdsvis korte avstander til store arbeidsmarkeder ved kysten, bør det være mulig å redusere andelen utenbygdsboende eiere i åra som kommer.

28 eiere er over 70 år. Dette utgjør 14% av antallet, og de disponerer ca 12% av det produktive skogarealet. Denne gruppa har i siste 10 års-periode avvirka ca 50% av hva gjennomsnittsskogeieren har gjort. Eiere over 70 år står dermed for en betydelig del av underavvirkinga i kommunen. Det er sansynlig at eiernes gjennomsnittsalder vil øke i framtida, særlig på små og mellomstore bruk i kommunens utkanter.

4.1.4. Sysselsetting og næringsutvikling

Tradisjonelt har skogbruk vært drevet i kombinasjon med jordbruk. Den yrkesaktive skogeier var sysselsatt deler av året i skogen. Den samme sesongsvingning ble skogsarbeideren til del, skogsarbeid i vinterhalvåret, jordbruksarbeid eller anna tilfeldig arbeid sommerhalvåret. Bindinga mellom jord og skog er gradvis blitt svekka, særlig i Vegårshei der jordbruk som næring er marginalisert.

Driftsteknisk rasjonalisering, krav fra tømmerkjøperne om ferskere virke, reduserte lagerkostnader og generell samfunnsutvikling i ansettelsesforhold har medført mindre behov for arbeidskraft, men økt krav om helårsarbeid.

I 1960 oppgav 178 personer skogbruk/skogsarbeid som hovedyrke. I tillegg oppgav 137 personer jordbruk. Det utgjorde 52% av yrkesbefolkninga. Ut fra normtall gir skogbruksaktiviteten i kommunen idag ca 40 årsverk i primærproduksjonen. I tillegg kommer ca 10 årsverk knytta direkte opp til denne (vegbygging, transport, måling, kapping.).

Rundt 20 personer har idag skogsarbeid som eneyrke (hovedyrke) i kommunen.

Som vist er det mulig å øke avvirkinga, fra gjennomsnittlig 44.000 m³ til ca. 50.000 m³ pr. år. Ei slik økning vil i hovedsak styrke eksisterende deltidsarbeidsplasser, i mindre grad gi grunnlag for flere helårs-sysselsatte.

Ei kvantumsøkning vil øke verdiskapinga fra skogbruket tilsvarende.

Hovedpotensialet for økt verdiskaping og sysselsetting lokalt ligger ikke her, men i større grad av videreføring av skogsvirke. Rundt 98% av tømmeret går ut av kommunen uforedla. Ca 45% går til Bergene Holm, Åmli, der 16 av de ansatte har bosted i Vegårshei.

Helårsbeskjeftiga skogarbeidere i kommunen holder idag en høg faglig standard. I et strammere arbeidsmarked vil det by på utfordringer å beholde denne standard, og ikke minst kan det bli problematisk å sikre rekruttering til yrket.

4.1.5. Miljømessige forhold

For skogbruket som for all annen biologisk basert produksjon, står utslipp av skadelige klimagasser og næringsalter som miljøutfordring nr. 1.

Dagens globale utslippsnivå av CO₂ kan få uante konsekvenser for hele grunnlaget for skogproduksjon. Avgjørende for om det er mulig å snu utviklinga, vil være overgang fra fossilt brensel som energikilde, til alternativ energi. Det er ikke realistisk å tenke seg betydelige globale reduksjoner av energi-forbruket, uten at dette også følges av nedgang i verdens matvareproduksjon. Alternative energikilder vil være solenergi (herunder vannkraft), og kjernekraft. Norge kan langt på veg om ønskelig dekke eget energiforbruk med vannkraft. Desverre er ikke dette tilfelle for de fleste andre land. (Frankrike som forbruker ca 10 ganger så mye energi som Norge, baserer idag over ½ - parten av sin elektriske energi fra kjernekraft. CO₂-reduksjoner her av noe omfang, blir sannsynligvis erstatta av enda mer kjernekraft.)

Sammen med CO₂-utslipp, slippes store mengder svovel, nitrogen, fosfor, etc. ut i atmosfæren fra industriforetak, transport og husholdninger.

«Sluttproduktet» blir sur nedbør, som vår landsdel ut fra beliggenhet og berggrunn har fått spesiell føling med.

Tomme fiskevann, reduksjon av antall arter og forekomsten av arter som må ha et basisk miljø, utvasking av næringsstoffer i øvre sjikt av mineraljorda, alt er dokumenterte virkninger av sur nedbør. Det er heller ingen tvil om at sur nedbør har innvirkning på skogproduksjonen. Dette har likevel vært vanskeligere å påvise fordi antatte målbare (langtids)virkninger forstyrres/påvirkes også av andre forhold.

Det arbeides nå på to fronter for å redusere skadeomfanget: inngå forpliktende internasjonale avtaler om reduksjon av utslippa, og avbøtende tiltak helst i form av kalking av vann/vassdrag. Lokalt og fra skogbruksnæringa øves press for økt innsats på begge områder. Resultat av kalking er svært god, jfr. Vegår-vassdraget. Det er mindre grunn til optimisme med hensyn til å stoppe forurensingskildene. Årlige målinger på barskog i distriktet syner svak men jevn nedgang i kronetetthet, og mer gulfarging.

På bakgrunn av disse noe dystre framtidsutsikter forekommer andre miljø-utfordringer å være vesentlig mindre betydningsfulle. Vegbygging, hogst og hogstformer, planting kontra naturlig foryngelse, eller bekjempelse av lauv med kjemiske midler, er alle tema som diskuteres ut fra miljøhensyn særlig i forhold til biologisk mangfold.

Spørsmåla er likevel i liten grad registrert som konfliktfylte i kommunen. Det betyr ikke at skogbruket i Vegårshei har vært upåverka av debatten om større flerbrukshensyn i skog. Skogfunksjonærer, skogeierlagsmedlemmer og utøvende skogsarbeidere har fått økte kunnskaper gjennom kurs og studiegrupper, og ikke minst ved praktisk å erfare hva som er mulig å oppnå på dette området. Resultatet så langt viser økende vilje og forståelse for bedre miljøtilpassa veganlegg, økt bruk av naturlig foryngelse ved frøtre, skjerm eller kanthogster, og redusert bruk av sprøytemidler. Videre settes også en større andel av virket igjen ved slutthogsten, som grupper av trær på høydedrag, eller som vegetasjonskant mot myrer, vann eller bekker. Derimot kan kunnskap/motivasjon for vern av/hensyn til nøkkelbiotoper fortsatt forbedres. Dette kan delvis tilskrives at det er utført få registreringer i eksisterende driftsplaner.

Kommunen som skogoppsyn kan likevel ikke gå lengre i krav om miljøtilpassninger enn hva lovgivinga tillater. Det kan f.eks. ikke innføres noe ensidig forbud mot sprøyting av skog.

Skogbruket betyr mye for at kommunen idag har et spredt bosettingsmønster. Av stadig flere vurderes «levende bygder» som et miljøgode. En forutsetning for dette godet vil være fortsatt næringsmessig bruk av skogen.

4.2. Mål og virkemidler

4.2.1. Ressursutnyttelse

For kommunen vil det være et overordna mål å utnytte fullt ut det avvirkingspotensialet som fins, dvs. ei årlig avvirking på rundt 50.000 m³. Videre må fortsatt slutthogst av gammel gran og lauv prioriteres, mens tynningsuttaket av furu med fordel kan økes.

Det er også viktig at hogsten spres over hele det produktive arealet. For å oppnå kvantums-målsettinga må «hele Vegårshei tas i bruk». Dette er først realistisk ved et godt utbygd skogsvegnett.

Vegårshei kommune har ingen virkemidler til å påvirke etterspørsel eller pris på tømmer. Kommunen kan som skogoppsyn likevel påvirke den enkelte beslutningstaker (skogeier) til endringer i avvirkinga som samsvarer med målsettinga for kommunen. (informasjon, kurs etc.) Skogoppsynet kan i betydelig grad ta konkrete initiativ overfor skogeiere, for en bedre ressursutnyttelse, f.eks. utarbeide vegplaner. Kommunen kan gjennom bevilgninger til eget offentlig vegnett, og ved å arbeide for standardheving og godt vedlikehold på øvrige offentlige veger i kommunen, bidra til en kostnadseffektiv transport for skogbruksnæringa.

4.2.2. Investeringer

Det er ei uttalt nasjonal målsetning å øke framtidig volum- og verdiavkastning fra skogbruket. Staten har over lengre tid ytt tilskott til investeringer i skogkultur og veger, samt pålagt skogeier å avsette egne midler til disse formål. Det må være et mål for Vegårshei å utnytte disse stimuleringsiltak så langt som mulig.

Noen konkrete delmål for kommende ti-årsperiode:

- Årlig plantetall min. 150.000 stk.
- Årlig etterarbeid min. 4.000 dekar.
- Utbygging av størsteparten av det foreslåtte rest-bilvegnettet (ca. 20 km).
- Ombygging av de viktigste veger som ikke holder mål (ca. 15 km).

Virkemidlene for å nå målsettinga vil foruten påvirkning fra skogoppsynet mot den enkelte skogeier, også måtte være å arbeide politisk for å beholde dagens gode tilskotts- og skatteregler for investeringer i skogbruket. Hovedmotivasjonen må likevel ligge hos skogeieren. Det synes derfor viktig å arbeide for å bevare prinsippet «frihet under ansvar» for å beholde eller øke egeninnsatsen i investeringer.

4.2.3. Eierforhold/eiendomsstruktur

Kommunen kan gjennom praktisering av bo- og drivepliktsbestemmelsene i konsesjons- og odelslova påvirke utviklinga av eierforhold og eiendomsstruktur i kommunen.

Det må være et mål å holde sameie som eierform på et lågest mulig nivå, og å arbeide for å redusere andelen av utenbyggsboende eiere i kommunen fra dagens nivå. Kommunen bør så langt som mulig kunne bistå ved eiendomsoverdragelser, særlig for eldre eiere.

4.2.4. Sysselsetting - næringsutvikling

Som det er påpekt i avsnittet «status og utviklingstrekk», har det i løpet av siste 30-årsperiode foregått ei dramatisk rasjonalisering av skogsarbeidet. Fortsatt vil det ligge an til effektivisering (større andel maskinell avvirking pga færre yrkesaktive skogeiere), men hovedgevinsten er sansynligvis tatt ut.

Det betyr at det blir et mål for kommunen å sikre de arbeidsplasser som idag finnes innen primærproduksjonen. Virkemidler vil være økt ressursutnyttelse og nyinvesteringer.

Strategisk næringsplan for kommunen utpeker økning av lokal bearbeiding av trevikre som et satsningsområde. Det må i denne forbindelse være et mål for skogbrukerne å bli flinkere til både å produsere, og å sortere/omsette sortiment som kan danne grunnlag for nisjeproduksjoner. Gjennom det kommunale tiltaksapparatet kan bedrifter og privatpersoner få tilgang på økonomiske (regionalt næringsfond, bygde-utviklingsmidler) og andre virkemidler til støtte for slik nyetablering.

4.2.5. Miljømessige forhold

De virkelige store og tunge miljø-utfordringene som «drivhuseffekten» (CO₂-økning i atmosfæren), sur nedbør etc, har kommunen ikke herredømme over. Det er likevel viktig at det fra Vegårshei går signaler «høgere opp» om at disse må tas som utfordring nr. 1 i miljøpolitikken.

Det er ikke gitt signaler eller framkommet ønsker om å endre LNF-områdenes status. (F.eks. til naturvernformål, friluftslivformål eller kulturminnevern.) Det betyr at krava om miljøtilpasninger og flerbruk av LNF-areala ikke kan gå lengre enn at de er forenlige med prinsippet om «regningssvarende drift» av skogen.

Det må være ei målsetting for Vegårshei kommune at hensyn til vilt, til friluftsliv, til naturvern og til kulturminner kan ivaretas uten forvaltningsrettslige inngrep. Fra skogoppsynet vil arbeidet med å øke forståelsen for vern av nøkkelbiotoper, hensyn til biologisk mangfold, kulturminner og tiltak for å øke allmennhetens tilgjengelighet til skogareala prioriteres. Det bør fra skogoppsynets side utarbeides ei anbefalt praktisering av bruk av bom på skogsbilvegene, der hensynet til allmennheten fokuseres. (Åpning i bær-tida, betalingsordninger, parkering m.m.)

For å bevare og utvikle de miljøkvaliteter som finnes i kommunen, er det et mål å ha en stor grad av privat og lokal sjølråderett i disse sakene.

4.3. Informasjon

Skogoppsynet's informasjon har i første rekke vært innretta mot skogbrukerne. Det er et større behov enn før for informasjon mot allmennheten. Skogbruket er kommunens viktigste næring. Det vil derfor være av stor betydning at barn og unge får brei kjennskap til næringa. Skole og barnehage kan i samarbeid med skogoppsynet og skogbrukets interesseorganisasjoner (skogselskapet, skogeierlaget) sikre rutiner for slik informasjon. Kommunen må som skogoppsyn innrette sin skogbruksinformasjon i større grad mot andre grupper enn næringsutøverne.

5. KONKRETE TILTAK - STRATEGIER

For å gjøre planen mer brukervennlig settes tilslutt opp konkrete tiltak - strategier som skal gjennomføres.

5.1. Arealforvaltning

- * Fortsatt liberal holdning til omdisponering av skogsmark til oppdyrking og utbyggingsformål (industri, forretning, bolig).
- * Restriktiv holdning til drenering av myr/våtmarker.
- * Restriktiv holdning til tilplanting av tidligere dyrka mark for ordinær virkesproduksjon.
- * Bevare det biologiske mangfold, både artsmessig og genetisk.
- * Unngå nye sameier i skog/utmark.
- * Bevare bosettingsmønsteret, bl.a.gjennom praktiseringa av bopliktsbestemmelsene, og ved bistand i eiendomsoverdragelser.

5.2. Næringsutvikling

- * Opprettholde faghjelpsordninga for organisering av skogkulturarbeid. Samarbeide med Nidarå Tømmersalslag om arbeidskraftorganisering, spesielt med tanke på tilbud til ungdom.
- * Innen ett år, gjennomføre møter med alle berørte grunneiere vedrørende forslaga til nye skogsbilveger.
Aktivt arbeide for at alle 1. prioritets- og mesteparten av 2. prioritetsforslaga er bygd innen utgangen av år 2000.
- * Sammen med selger/kjøper, arbeide for bedra omsetningsmuligheter for spesialsortiment.
- * Medvirke til mer videreforedling av skogsvirke i kommunen.